

DIYANET
İŞLERİ BAŞKANLIĞI
DERGİSİ

DİNİ, AHLÂKÎ, EDEBÎ, MESLEKÎ AYLIK DERGİ

2. Cilt

Ocak - Şubat 1963

1 - 2. Sayı

İSLÂM DİNİ ÇALIŞMAYI EMREDER

Veli ERTAN

Semâvî dinlerin sonuncusu ve en mütekâmili bulunan İslâm Dini, hem yarın için ölüme hazırlanmamızı, hem bu dünyada hiç ölmeyecekmiz gibi çalışmayı emreder. «İki günü birbirine müsavi olan hüsrandır» der.

Şüphesiz, Âhîret hayatımızın saadeti dünya hayatımızın gidişine bağlıdır. Bu dünyada ne ekilirse, öbür dünyada o biçilir. Yapılan iyiliğin mükâfatı görülür. Değilse, mücazata müstahak olur.

Cenâb-ı Hak, Kur'ân-ı Kerîm'in İsra Sûresinin 72. âyetinde meâlen buyurur ki: «Bu dünyada kör olan âhîrette de ködür. Hattâ âhîrette daha şaşkın olacaktır.» Diğer bir âyet-i kerîmede meâlen buyurur ki: «Herkes dünyada kazandığı ile kalır.» Bu âyet-i kerîmeye göre her insan sâyi, gayreti nisbetinde rızıklanır ve, böylece dünya ve âhîretini emniyet altına almış olur.

İslâm dini akl-ı selîm dinidir; çalışma, hayat ve faaliyet dinidir. Hiçbir din ve meslek çalışmaya İslâmiyet kadar önem ve kıymet vermemiştir. Umran ancak sa'y ve amel ile mümkündür.

İstiklâl Marşı sahibi, İslâm şâiri merhum Mehmed Âkif Ersoy «Safahat»'ında :

Sus ey divâne durmaz kâinatın seyri mûtâdı.
Ne sandın? Fıtratın ahkâmı hiç dinler mi feryâdı.
Bu gün sen kendi kendinden ümid et ancak imdâdı.
Evet sen kendi ikdâmınla kaldır git de bîdâdı.
Cihan kanun-ı sa'yın bak, nasıl bir hisle münkâdı!
Ne yaptın? «Leyse li'l-insâni illâ ma seâ» vardı.

demekle çalışmanın yolunu ne güzel göstermiştir.

Evet. İslâm dininde çalışmak her türlü saadet ve refahın kaynağıdır. Ruhî ferahlık ve kalbî rahattır. Hırsı giderir, kını siler, ömrü uzatır. Hayata neş'e katar, yaşamının maddî ve mânevî zevkini artırır.

Emeksiz elde edilen bir servet, sabun köpüğü gibi yok olur gider.

Cenâb-ı Hakk, Kur'ân-ı Kerîm'inde meâlen buyurur ki: «İnsan için kendi sa'yinden başka bir şey yoktur.» Dolayısıyla saadet ve refahı ancak çalışan kullarına ihsan etmiştir.

Bir hadîs-i şerîfte: «İşlerin efdalı helâl kazançtır.» buyrulmuştur. Helâlden kazanıp servet sahibi olanlar Cenâb-ı Hak yolunda mücahede edenler kadar hayırlı insanlardır. Onlar için büyük sevap vardır. Allah kazananları sever.

Yine Peygamberimiz bir hadîs-i şerîfnde buyurur ki: herkes,

1 — Ömrünü nerede ve nasıl geçirdiğinden,

2 — Gençliğini nasıl harcadığından,

3 — Malını ne surette kazandığından,

4 — Kazandığını nereye sarfettiğinden,

5 — İlmini nasıl kullandığından şüphesiz sorumludur.

Ona intisap etmekle şeref duyduğumuz İslâm dini ilerlemeyi ve yükselmeyi emreder, atâlet ve tembelliği de kesin olarak meneder. İnsan tab'an medenidir, medenî olmak için yaratılmıştır. Yoksa zelîl yaşamak için yaratılmamıştır. Halbuki atâlet insanı zillete mahkûm eden bir hastalıktır. Dolayısıyla hoş olmıyan bu gibi şeylerden sakınmak lâzımdır.

İslâm nazarında ziraat, sanat ve ticaretin değeri büyüktür. Ziraatin faziletleri hakkında Kur'ân-ı Kerîm'de bir çok âyetler vardır. Resûl-i Ekrem «Rızkı toprağın derinliklerinde arayınız» buyurmuştur.

Hayatımızı idâme ettirecek âmillerden biri de sanattır. Tarihlerde gördüğümüz veçhile hayatta ilerleme ancak san'atla kaim olmuştur. İslâmın san'ata vermiş olduğu değer ölçüsüzdür.

Cenâb-ı Hakk, Kur'ân-ı Kerîm'in bir çok âyetlerinde kullarına san'atı öğrenme ve öğretmeyi tavsiye buyurmuştur.

İslâm dini, bizi ticarete de teşvik eder. Ticaret, meşrû, olarak kazanılan bir meta'dır. Ve meşrû olduğu nisbette hayırlı ve bereketli olur.

Peygamberimiz bir hadîs-i şerîfnde «Ticarete sıkı tutununuz. Zira rızkın onda dokuzu ticarettedir» buyurmuştur.

Çalışmakta niyet esastır. İyi niyetlerle çalışan ve çalışmaktan dolayı nasır bağliyan eller şüphesiz öpülecek ellerdir.

Vaktiyle atalarımız ziraat, ticaret ve sanat alanlarında durmadan, yorulmadan çalışmışlar ve dünya milletleri arasında mümtaz mevkiler işgal etmişlerdir.

Merhum Mehmed Âkif «Safahat» ında:

Ecdadını zannetme asırlarca uyurdu,

Nerden bulacaktın o zaman eldeki yurdu?

Üç kıt'ada yer yer kanayan izleri şâhit,

Dinlenmedi bir gün o büyük nesl-i mücâhit.

mısralariyle bize ne güzel bir ders veriyor.

Hız. Peygamber bir hadîs-i şerîfnde:

«En hayırlınız, dünyasını âhiretine veyahut âhiretini dünyasına feda eden değıldir; belki her ikisi için de çalışandır.» buyurmuşlardır.